

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ബാലകാണ്ഡേ

॥ അഷ്ടചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ അഷ്ടചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ॥

രാജ്ഞാ സത്കൃതസ്യൈകരാത്രൗ വിശാലായാം കൃതവാസസ്യ
മുനിസഹിതസ്യ ശ്രീരാമസ്യ മിഥിലായാമുപസ്ഥാനം
തത്രത്യശൂന്യായാശ്രമവിഷയേ ശ്രീരാമസ്യ ജിജ്ഞാസാമധിഗമ്യ
വിശ്വാമിത്രേണ ഗൗതമപത്ര്യാ അഹൽയായാഃ
ശാപപ്രാപ്തേർവൃത്താന്തസ്യ വർണനം

പൃഷ്ട്വാ തു കുശലം തത്ര
പരസ്പരസമാഗമേ |
കഥാന്തേ സുമതിർവാക്യം
വ്യാജഹാര മഹാമുനിം || 1.48.1 ||

ഇമൗ കുമാരൗ ഭദ്രം തേ
ദേവതുൽയപരാക്രമൗ |
ഗജസിംഹഗതീ വീരൗ
ശാർദൂലവൃഷഭോപമൗ || 1.48.2 ||

പദ്മപത്രവിശാലാക്ഷൗ
ഖഡ്ഗതുണ്ഡനൂർധരൗ |
അശ്വിനാവിവ രൂപേണ
സമുപസ്ഥിതയൗവനൗ || 1.48.3 ||

യദൃച്ഛായൈവ ഗാം പ്രാപ്തൗ
 ദേവലോകാദിവാമരൗ |
 കഥം പദ്ഭ്യാമിഹ പ്രാപ്തൗ
 കിമർഥം കസ്യ വാ മൂനേ || 1.48.4 ||

ഭുഷയന്താവിമം ദേശം
 ചന്ദ്രസൂര്യാവിവാംബരം |
 പരസ്പരേണ സദൃശൗ
 പ്രമാണേംഗിതചേഷ്ടിതൈഃ || 1.48.5 ||

കിമർഥം ച നരശ്രേഷ്ഠൗ
 സമ്പ്രാപ്തൗ ദുർഗമേ പഥി |
 വരായുധധരൗ വീരൗ
 ശ്രോതുമിച്ഛാമി തത്ത്വതഃ || 1.48.6 ||

തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ
 യഥാവൃത്തം ന്യവേദയത് |
 സിദ്ധാശ്രമനിവാസം ച
 രാക്ഷസാനാം വധം യഥാ |
 വിശ്വാമിത്രവചഃ ശ്രുത്വാ
 രാജാ പരമവിസ്ഥിതഃ || 1.48.7 ||

അതിഥീ പരഥം പ്രാപ്തൗ
 പുത്രൗ ദശരഥസ്യ തൗ |
 പൂജയാമാസ വിധിവത്
 സത്കാരാർഹൗ മഹാബലൗ || 1.48.8 ||

തതഃ പരമസത്കാരം
 സുമതേഃ പ്രാപ്യ രഘവൗ |

ഉഷ്യ തത്ര നിശാമേകാം
ജഗ്മതുർമിഥിലാം തതഃ || 1.48.9 ||

താം ദൃഷ്ട്വാ മൂനയഃ സർവേ
ജനകസ്യ പുരീം ശുഭാം |
സാധു സാധിതി ശംസന്തോ
മിഥിലാം സമപൂജയൻ || 1.48.10 ||

മിഥിലോപവനേ തത്ര
ആശ്രമം ദൃശ്യ രാഘവഃ |
പുരാണം നിർജനം രമ്യം
പ്രപച്ഛ മുനിപുംഗവം || 1.48.11 ||

ഇദമാശ്രമസങ്കാശം
കിം ന്വിദം മുനിവർജിതം |
ശ്രോതുമിച്ഛാമി ഭഗവൻ
കന്യായം പൂർവ ആശ്രമഃ || 1.48.12 ||

തച്ഛൂത്വാ രാഘവേണോക്തം
വാക്യം വാക്യവിശാരദഃ |
പ്രത്യുവാച മഹാതേജാ
വിശ്വാമിത്രോ മഹാമുനിഃ || 1.48.13 ||

ഹന്ത തേ കഥയിഷ്യാമി
ശൃണു തന്തേന രാഘവ |
യസ്യൈതദാശ്രമപദം
ശപ്തം കോപാൻമഹാത്മനഃ || 1.48.14 ||

ഗൗതമസ്യ നരശ്രേഷ്ഠ
പൂർവമാസീൻമഹാത്മനഃ |

ആശ്രമോ ദിവ്യസങ്കാശഃ

സുരൈരപി സുപൂജിതഃ || 1.48.15 ||

സ ചാത്ര തപ ആതിഷ്ഠ -

ദഹൽയാസഹിതഃ പുരാ |

വർഷപൂഗാന്യനേകാനി

രാജപുത്ര മഹായശഃ || 1.48.16 ||

തസ്യാന്തരം വിദിത്വാ ച

സഹസ്രാക്ഷഃ ശചീപതിഃ |

മുനിവേഷധരോ ഭൂത്വാ

അഹൽയാമിദമബ്രവീത് || 1.48.17 ||

ഋതുകാലം പ്രതീക്ഷന്തേ

നാർഥിനഃ സുസമാഹിതേ |

സംഗമം ത്വഹമിച്ഛാമി

ത്വയാ സഹ സുമധ്യമേ || 1.48.18 ||

മുനിവേഷം സഹസ്രാക്ഷം

വിജ്ഞായ രഘുനന്ദന |

മതിം ചകാര ദുർമേധാ

ദേവരാജകുതുഹലാത് || 1.48.19 ||

അമാബ്രവീത് സുരശ്രേഷ്ഠം

കൃതാർഥേനാന്തരാത്മനാ |

കൃതാർഥാസ്ഥി സുരശ്രേഷ്ഠ

ഗച്ഛ ശീഘ്രമിതഃ പ്രഭോ || 1.48.20 ||

ആത്മാനം മാം ച ദേവേശ

സർവമാ രക്ഷ ഗൗതമാത് |

ഇന്ദ്രസ്തു പ്രഹസൻ വാക്യ -
മഹൽയാമിദമബ്രവീത് || 1.48.21 ||

സുശ്രോണി പരിതുഷ്ടോഽസ്മി
ഗമിഷ്യാമി യഥാഗതം |
ഏവം സംഗമ്യ തു തദാ
നിശ്ചക്രാമോഽജാത് തതഃ || 1.48.22 ||

സ സംഭ്രമാത് ത്വരൻ രാമ
ശങ്കിതോ ഗൗതമം പ്രതി |
ഗൗതമം സ ദദർശാമ
പ്രവിശന്തം മഹാമുനിം || 1.48.23 ||

ദേവദാനവദുർധർഷം
തപോബലസമൻവിതം |
തീർഥോദകപരിക്ലിന്നം
ദീപ്യമാനമിവാനലം || 1.48.24 ||

ഗൃഹീതസമിധം തത്ര
സകുശം മുനിപുംഗവം |
ദൃഷ്ട്വാ സുരപതിസ്ത്രസതോ
വിഷണ്ണവദനോഽഭവത് || 1.48.25 ||

അഥ ദൃഷ്ട്വാ സഹസ്രാക്ഷം
മുനിവേഷധരം മുനിഃ |
ദുർവൃത്തം വൃത്തസമ്പന്നോ
രോഷാദ് വചനമബ്രവീത് || 1.48.26 ||

മമ രൂപം സമാസ്ഥായ
കൃതവാനസി ദുർമതേ |

അകർതവ്യമിദം യസ്മാദ്
വിഫലസ്ത്വം ഭവിഷ്യസി || 1.48.27 ||

ഗൗതമേനൈവമുക്തസ്യ
സുരോഷേണ മഹാത്മനാ |
പേതതുർവൃഷണൗ ഭൂമൗ
സഹസ്രാക്ഷസ്യ തത്ക്ഷണാത് || 1.48.28 ||

തഥാ ശപ്ത്യാ ച വൈ ശക്രം
ഭാർയാമപി ച ശപ്തവാൻ |
ഇഹ വർഷസഹസ്രാണി
ബഹുനി നിവസിഷ്യസി || 1.48.29 ||

വാതഭക്ഷാ നിരാഹാരാ
തപ്യന്തീ ഭസ്മശായിനീ |
അദ്യശ്യാ സർവഭൂതാനാ -
മാശ്രമേസ്ഥിൻ വസിഷ്യസി || 1.48.30 ||

യദാ ത്വേതദ് വനം ഘോരം
രാമോ ദശരഥാത്മജഃ |
ആഗമിഷ്യതി ദുർധർഷ -
സ്തദാ പൂതാ ഭവിഷ്യസി || 1.48.31 ||

തസ്യാതിഥ്യേന ദുർവൃത്തേ
ലോഭമോഹവിവർജിതാ |
മത്സകാശം മുദാ യുക്താ
സ്വം വപുർധാരയിഷ്യസി || 1.48.32 ||

ഏവമുക്ത്വാ മഹാതേജാ
ഗൗതമോ ദുഷ്ടചാരിണീം |

ഇമമാശ്രമമുത്സൃജ്യ

സിദ്ധചാരണസേവിതേ ।

ഹിമവച്ഛിഖരേ രമ്യേ

തപസ്തേപേ മഹാതപാഃ ॥ 1.48.33 ॥

॥ ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

ബാലകാണ്ഡേ അഷ്ടചത്വാരിംശഃ സർഗഃ ॥